

Ømann (SF):

Jeg er lidt ked af dette lille intermezzo, fordi jeg ville gerne i flyvende fart have fortsat den analyse, som hr. Hilmar Baunsgaard påbegyndte af den politiske situation; jeg synes, han havde fat i nogle rigtige ender og nogle væsentlige ender, og jeg vil gerne bygge det ud.

Det drejer sig om, at dette folketing er fuldstændig koncentreret om nogle tåbelige politiske påstande fremsat af fremskridtspartiet gående ud på at bilde befolkningen ind, at vi kan lave en indkomstskat på nul. Det er dejligt, hvem kunne ikke stemme for det? Vi skal ikke have nogen offentlige udgifter, det er da også rart, hvem ved ikke, hvor lidt de laver i den offentlige administration, for det er kun offentlig administration, det angår, det er ikke sundhedsforvaltningen eller socialforvaltningen, det angår — og så nedskæringer: de sociale udgifter skal ned på nul. I øvrigt er det et frontalt angreb mod alt, hvad vi har opnået af borgerlige friheder her i landet.

Det er det, der styrer dette folketing. Hvordan? Jo, først og fremmest ved, at venstre og de konservative konkurrerer med fremskridtspartiet om at lægge sig på den højre fløj; det er det, man gør. Dermed flyttes hele det politiske spektrum her i landet krast til højre. Socialdemokratiet er i den situation — og jeg kan også tælle — at det ikke har et sikkert flertal, medmindre det skal vælge sig en borgerlig partner, og hvem kan det være andre end venstre, hvis det skal være et sikkert flertal hver gang, og så må socialdemokratiet vælge venstre. O. k., det er et spørgsmål om at tælle mandater op her i tinget, og det forstår vi, at det giver vi koncessioner til. Men hr. Per Hækkerup kan aldeles ikke forlange, at vi også skal sige ja til den politik, som socialdemokratiet går ind på ud fra den matematik.

Det er dér, vi må forlange noget andet og mere end blot at få forklaret matematikken. Vi må efterlyse en vilje hos socialdemokratiet i overensstemmelse med dets program om, at der skal være en anden mening med dansk politik.

Jeg har ladet mig fortælle, at der er flere og flere inden for socialdemokratiet, der indser, at man med denne alliance nu er gået ind så at sige i en snedrive, hvor man ikke kan komme videre, at der nu må ske et eller

andet, og at der er en ret stor stemning for valg. Det kan da godt være, der er det, men hvad skal så meningen være med dette valg, hvilket perspektiv har man for det? Jeg synes, at det perspektiv, man må have, er at frigøre venstre fra fremskridtspartiet, at frigøre de konservative fra at konkurrere snart med venstre og snart med fremskridtspartiet om en reaktionær politik, der truer med at ødelægge det, som vi har opnået i det danske samfund — det er hovedopgaven — og dermed også at fritstille socialdemokratiet, således at det kan føre politik til en anden side og realisere sit program. Det er hovedopgaven for et valg, ellers vil et valg ikke have andet perspektiv. Derfor efterlyser jeg hos socialdemokratiet dette perspektiv. Hvor stiller man et alternativ op for befolkningen: dette kan godt gøres anderledes, hvis I besinder jer på, hvad jeres reelle interesser er, I lønmodtagere, som udgør 85 pct. af dette lands vælgere?

Jeg forstår da godt taktikken i dette, at man fortsætter septemberforligsforhandlingerne og siger: nå ja, vi vil opnå et resultat, vi har gjort vores yderste, vi står for det stabile osv. Ja men det har socialdemokratiet vist. De har efterhånden fået så mange på skallen, at folk ved, de har ofret meget på stabilitetens alter. Nu er det på tide, at I viser en vej ud af dette uføre, en vej væk fra Glistrup, en vej væk fra venstre og også frigør nogle partier på midten, som i den givne situation ville have en stor chance. Jeg kan ikke tænke mig andet, end at der må være et uhyre marked i vælgerbefolkningen for det radikale venstre. Der må være mange, der siger: denne reaktionære politik er gået så vidt, at selv om vi er liberale, er det alligevel en for stor krænkelse af de frihedsrettigheder, vi har her i landet. Jeg tror roligt, vi kan sige, at de radikale har et marked, hvis de vil udnytte det.

Nu vel, hvis man virkelig vil opstille dette perspektiv forud for valget, tårner der sig et andet flertal op, et alternativ, en løsning. Det er det, som jeg gerne vil tale for, fordi jeg mener, situationen er så overordentlig alvorlig, at det gælder om et skift af billedet, og så er jeg villig til at se bort fra småtingsafdelingen.

Nu skal jeg ikke give gode råd, men hr. Hilmar Baunsgaard gav råd, og jeg kan vel på samme måde tillade mig at give et lille